

СТОПАНСКИИ ДѢЛЪ.

ПРАКТИЧЕСКИ ПОЗНАНІЯ ОТЪ ЗЕМЕДѢЛІЕ.

Единъ отъ прѣвы-ты изворы за поминѣкъ и за благосостояніе у всички народы е *земедѣлие-шо*. Съ тоя, така да ся каже, прѣвъ *занаятъ* ся е поминувала па и днесъ ся поминувала най-голѣма-та часть и отъ нашій народъ. Нѣ земедѣлие-то, както и всякой другъ занаятъ, може да докарва и повече и по-малко облагъ наспротивъ колко-то умѣе и може чловѣкъ да го работи. Ако ся работи просто наслукъ то едва може да прѣхрани чловѣка, ако ли ся придружи и подобри съ познанія и съ леснины, кои-то подава наука-та то обогатява. За това не трѣбува много да ся расправя, стига да посрѣцнемъ състояние-то на единъ Българинъ орачъ съ състояние-то на единъ Нѣмецъ, Американецъ или другъ нѣкой орачъ, кой-то умѣе да си спомога съ наукъ-тж. Нашій селянинъ цѣлъ годинахъ си блѣска и едва може да ся прѣхрани; съ всички-ты си трудове той не може да искара отъ едно-то кыло повече отъ 5 до 8 кыла, кога-то Нѣмецъ-тъ и Американецъ-тъ, при сщцы-ты трудове и при сщж-тж голѣминъ на нивъ-тж искарева двойно и тройно. А коя е причина-та на това неравенство? Никоя друга а само наше-то неумѣіе и незнаеніе, кое-то на вѣичко ни е криво и на вѣичко ни брѣка. Отъ земъ-тж си не можемъ да ся поплачемъ, защо-то тя е доста хубава и плодородна и тя бы ни заплатила за трудове-ты, ако да умѣяхмы да ѣ работимъ както трѣбува. Нѣ ніе ѣ работимъ съ такыва рала и така, както смы видѣли отъ бащъ и дѣдъ, а баща ни и дѣда ни ѣ работили както ся были научили отъ бащъ си и дѣдъ си, и така излиза, че ніе работимъ земъ-тж, както ѣ работили въ другочно врѣмя, да не кажъ въ дѣдово-Адамово врѣмя, кога хора-та были еще дѣца, та отъ нищо не отбирани. Бащы-ты и дѣды-ты ни и да работили тжй простичко земъ-тж пакъ ся поминували добрѣ, едно защо тогава нѣ-мало много свѣтъ, а друго защо и не имъ трѣбувало много нѣщо; а сега не е тжй лесно да ся помине чловѣкъ, едно защо-то ся наплодахъ много хора, та земля-та станъ тѣсна, а друго, защо сега и повече нѣщо ни трѣбува. Да си расширимъ земъ-тж или да си скжсимъ потрѣбы-ты, то ся не може.